



Vlaams
Parlement

vergadering **C14 – FIN2**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 8 oktober 2013

INHOUD

Interpellatie van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het functioneren van de regeringsafgevaardigde van de minister van Financiën en Begroting bij het IWT - 8 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de studie van Roland Berger over een nieuw model voor langetermijnfinanciering voor de Vlaamse overheid en de ESR-instellingen - 58 (2013-2014)	12
Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de evolutie van de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenwagens - 2284 (2012-2013)	16

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Interpellatie van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het functioneren van de regeringsafgevaardigde van de minister van Financiën en Begroting bij het IWT - 8 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, collega's, het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) is u waarschijnlijk wel bekend als de Vlaamse instelling die instaat voor de subsidiëring van innovatie. Het IWT beschikt over een budget van 300 miljoen euro, afgerond. Het was 314 miljoen euro tijdens de laatste begrotingscontrole. Als extern verzelfstandigd agentschap (EVA) valt het onder het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid. Artikel 23 daarvan stipuleert dat zo'n publiekrechtelijke EVA niet alleen een gewone regeringsafgevaardigde heeft van de voogdijminister, maar ook een regeringsafgevaardigde van Financiën.

Deze interpellatie situeert zich binnen een lang aanslepende problematiek met betrekking tot het financiële management en de interne organisatie van het IWT, die al begonnen is bij het begin van deze legislatuur en uiteindelijk heeft geresulteerd in een vernietigend rapport van de externe bedrijfsrevisor Callens, Pirenne & Co, die brandhout maakt van het financiële beheer bij het IWT. Deze audit past dan weer in het nieuwe Rekendecreet artikel 50, waarin sprake is van een single audit en waarin onder paragraaf 3 de duidelijke voorwaarden worden bepaald. Artikel 9 van hetzelfde besluit maakt duidelijk dat er drie delen moeten zijn. Die zijn ook opgenomen in de analyse van de externe audit.

Voor wat betreft het verslag over de jaarrekening 2012 stelt de externe auditor dat het, rekening houdend met de bevindingen, voor hem onmogelijk is een oordeel tot uitdrukking te brengen over het feit of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van het IWT. In gewone mensentaal: de financiële staten zijn waardeloos, want men kan niet nagaan of de cijfers wel de juiste realiteit weergeven.

De revisor zegt ook nog dat het niet mogelijk is om met een redelijke mate van zekerheid afwijkingen van materieel belang te detecteren en hij zegt: "Gezien de beperkte interne controle en administratieve organisatie en gezien de beperkingen van de interne controle tussen het beheerssysteem en de boekhouding, hebben we geen redelijke mate van zekerheid bekomen dat de openstaande verbintenissen, zoals die in de jaarrekeningen staan, alsook de schulden met betrekking tot projectfinanciering, volledig en getrouw zijn opgenomen." Ook op een andere manier kon men de nauwkeurigheid van de gegevens niet nagaan.

Het IWT blijkt volgens het rapport niet te beschikken over een adequate procedure voor de inbaarheid van toegekende achtergestelde leningen, er zijn ontoereikende procedures met betrekking tot lang openstaande subsidiedossiers, onvoldoende procedures om de juistheid en volledigheid van bepaalde transacties te garanderen en de functieomschrijvingen zijn onvoldoende vastgelegd.

Wat betreft het verslag over de begroting 2012 zegt de revisor opnieuw dat het niet mogelijk is om na te gaan of het IWT de regels heeft nageleefd. Net zoals bij de jaarrekening, want dat was ik nog vergeten te zeggen, geeft de externe auditor voor de ESR-rapportering (Europees Stelsel van Rekeningen) een onthoudende verklaring. Dat is de op één na slechtste beoordeling die een revisor kan geven, nog één stap verwijderd van een afkeuring van de financiële staat.

Ik heb deze discussie ook al gevoerd in een andere commissie met de voogdijminister. De minister zelf vindt dat het auditrapport "aanvaardbaar" is, aangezien het IWT "nog moet groeien en in een transitiefase zit". Ik ben het daar uiteraard niet mee eens.

Bovendien hebben we bij u, minister van Financiën, via een schriftelijke vraag alle revisorale audits opgevraagd. U hebt die ook verstrekt, waarvoor dank. Daaruit blijkt dat het IWT de enige instelling is waar er geen goedkeuring is van de audit. Dat geeft de ernst van de situatie opnieuw aan. Bij alle andere instellingen is de externe audit wel goedgekeurd.

Collega's, de problemen bij het IWT zijn niet nieuw. Zoals gezegd zijn ze al begonnen bij het begin van de legislatuur, net zo lang ik hier eigenlijk in het parlement zit. In 2010 waren er betaalproblemen, die enerzijds iets te maken hadden met de historische achterstand in de impliciete schuld, het verschil tussen beleids- en betaalkredieten, maar anderzijds ook met problemen bij de financiële rapportering. Die zijn ook aangekaart, niet enkel door de revisor nu in 2013, maar ook al door het Rekenhof in 2010. We zijn nu drie jaar verder, ik kan alleen maar concluderen dat er amper remediërende acties zijn ondernomen.

Uiteraard, collega's, is dit de verantwoordelijkheid in de eerste plaats van de raad van bestuur en van de IWT-directie. De raad van bestuur heeft in 2010, naar aanleiding van de kritiek, de hervorming van de interne procedures als een strategisch project naar voren geschoven en een actiecomité opgericht om de financiële rapportering te verbeteren, wat niet is gelukt. Niet enkel de raad van bestuur draagt verantwoordelijkheid, maar ook het management, dat uiteraard belast is met de dagelijkse uitvoering. In 2010 werd dan zo'n auditcomité opgericht, maar het is duidelijk dat het onvoldoende heeft bijgedragen tot het verbeteren van het financiële management.

Ondertussen, we zijn drie jaar verder, is er een financieel actieplan goedgekeurd en er zou worden gewerkt aan een nieuwe organisatiestructuur binnen het IWT. De vraag is waarom dat allemaal zo lang duurt. Dat hebben we uitvoerig besproken in de commissie Wetenschapsbeleid en Innovatie, met minister Lieten.

Ik wil het vandaag hebben over de rol van de regeringsafgevaardigde. Het zijn immers niet alleen de raad van bestuur en het management die ter zake verantwoordelijkheid dragen, maar ook de Vlaamse Regering. Zoals gezegd, het IWT is een autonoom agentschap, waardoor de Vlaamse Regering volgens het daarnet geciteerde artikel beschikt over twee regeringsafgevaardigden, een van de minister van Begroting en een van de minister van Innovatie. Die twee mensen moeten rapporteren aan hun voorgedijministers. Dat wordt allemaal geregeld door artikel 23 van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, dat duidelijk de taken van de regeringsafgevaardigde omschrijft. Die "houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het agentschap met het algemeen belang en waakt over de naleving van (...) wetten, decreten, ordonnanties en reglementaire besluiten, het organiek statuut (...) en de beheersovereenkomst".

Minister, ik heb reeds een schriftelijke vraag gesteld, zowel aan minister Lieten als aan uzelf, over de aanslepende problemen binnen het IWT en over wat precies de rapportage was die uw regeringscommissarissen hebben gedaan. Met betrekking tot de regeringscommissaris van Wetenschap en Innovatie heeft minister Lieten gezegd dat die alleen mondeling rapporteert. Er zijn bijgevolg geen schriftelijke verslagen. Ik kan daar dus verder ook geen enkel controlerecht op uitoefenen. Alleen zei de minister dat er op basis van de verstrekte en voor haar beschikbare informatie geen problemen kunnen worden vastgesteld die haar interventie noodzaken. Collega's, sta me toe te zeggen dat ik enigszins verrast was door dat antwoord, gelet op de inhoud van het auditrapport en de reeds jarenlang bekende problematiek van de mank lopende financiële rapportage.

Nu goed, ik geef ook toe dat de aspecten die door de revisor worden aangehaald, hoofdzakelijk vallen onder de opdracht van de regeringsafgevaardigde van Financiën en Begroting. Die regeringsafgevaardigde, die onder u ressorteert, heeft zowel formeel als informeel gerapporteerd. In uw antwoord op de schriftelijke vraag zegt u ook dat alle aspecten die de bedrijfsrevisor aanhaalt, wel degelijk onder het toezicht van die regeringsafgevaardigde vallen, met uitzondering van de implementatie van de interne procedures. Uit het schriftelijke antwoord blijkt dat de regeringsafgevaardigde – ik heb er

overigens geen idee van wie dat nominatim is, dat heeft ook geen belang – heeft gerapporteerd over de betaalproblemen in 2010. In de periode tussen 2010 en het auditrapport signaleerde hij echter geen problemen met betrekking tot het financiële beheer en de implementatie van de nodige maatregelen om dat beheer te verbeteren.

In uw antwoord gaf u aan dat de regeringsafgevaardigde kennis heeft genomen van het auditrapport, heeft vastgesteld dat het auditcomité instructies heeft gegeven aan de raad van bestuur en zich heeft aangesloten bij de conclusies van de raad van bestuur en het auditcomité. Nergens heeft de regeringsafgevaardigde echter zelf problemen vastgesteld of gesignaleerd. Dat is vreemd, want sinds 2010 is er nauwelijks vooruitgang geboekt. Het is ook vreemd omdat de regeringsafgevaardigde door de Vlaamse Regering is aangeduid en u in uw antwoord nogmaals heel duidelijk de decretale taken van uw regeringsafgevaardigde samenvatte. Hij moet namelijk toetsen of alle beslissingen in overeenstemming zijn met de wetten, decreten en besluiten. Volgens de audit zijn er problemen op dat vlak. Hij moet ook advies geven bij het indienen van de jaarrekening. Volgens de audit was er sprake van een onthouding, het op een na negatiefste advies dat kan worden gegeven. Ook moet worden toegekeken op de naleving van het Rekendecreet en de uitvoeringsbesluiten. Al die onderwerpen zijn aan bod gekomen in dat auditrapport.

Ik vat samen. De problemen bij het IWT met betrekking tot het financiële management en de interne procedures zijn al jarenlang bekend. Gezien de bezwaren van de externe bedrijfsrevisor moeten we concluderen dat er amper remediërende acties zijn ondernomen. Bovendien tonen de antwoorden van de beide ministers aan dat de regeringsafgevaardigden nauwelijks een rol hebben gespeeld in de opvolging en implementatie van de nodige acties.

Minister, de problematiek van de financiële rapportering en de interne procedures werd reeds eerder vastgesteld en als aandachtspunt naar voren geschoven. Minister Lieten wees er in de commissie Economie op 3 maart 2011 al op dat, naar aanleiding van de dreigende betaalproblemen bij het IWT in 2011, de raad van bestuur de verbetering van de interne procedures als strategisch project had vooropgesteld. Er werd binnen de raad van bestuur een actiecomité opgericht en er zouden projecten worden opgestart om de financiële rapportering te verbeteren. Hebt u naar aanleiding van deze problematiek uw regeringsafgevaardigde gevraagd dit met bijzondere aandacht te volgen en u erover te informeren? Zo ja, graag een toelichting. Zo neen, waarom niet?

Heeft uw regeringsafgevaardigde de implementatie van maatregelen en acties ter verbetering van de interne procedures specifiek onder de aandacht gebracht bij het IWT, en op welke wijze heeft hij dat gedaan? Hoe verklaart u dat uw regeringsafgevaardigde, gelet op de ernst van de door de revisor geformuleerde opmerkingen en de bestaande voorgeschiedenis qua financieel beheer bij het IWT, u geen indicaties heeft gegeven van deze problemen? Dat zegt u immers zelf, in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag. Hoe evalueert u het optreden van uw regeringsafgevaardigde met betrekking tot de problematiek van het financiële management bij het IWT?

Uw regeringsafgevaardigde neemt deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur, met raadgevende stem. Welke signalen gaf uw regeringsafgevaardigde over de opvolging door de raad van bestuur van de problematiek van de interne procedures en de financiële rapportering? Welke bevindingen had uw regeringsafgevaardigde met betrekking tot de aandacht van de raad van bestuur voor de problematiek? Naar aanleiding van het rapport van de bedrijfsrevisor werd een actieplan qua financieel management opgesteld en op 20 juni jongstleden goedgekeurd door de raad van bestuur. Hoe zult u dat plan verder opvolgen?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, geachte leden, zoals de heer Vereeck net zei, werd afgelopen zomer naar aanleiding van het rapport van de bedrijfsrevisor een actieplan

met betrekking tot het financiële management opgesteld. We zijn eveneens zeer benieuwd hoe het staat met de uitvoering van dat plan.

Het klopt dat het Rekenhof al langer kritisch is over de onregelmatigheden bij het IWT. Zo heeft het Rekenhof in zijn rekeningenboek voor 2011 een uitgebreid onderzoek verricht naar het instrument van de achtergestelde lening die aan innovatieprojecten worden toegekend. Het Rekenhof heeft toen gesteld dat het IWT niet in staat is om het instrument te beheren, want maar liefst een derde van de leningen is voorgoed verloren gegaan.

Uit het rapport van de bedrijfsrevisor voor 2012 blijkt dat de organisatorische problemen vele malen groter zijn dan aanvankelijk werd gedacht. We vinden het, net zoals de heer Vereeck, dan ook zeer verwonderlijk dat de regeringsafgevaardigde hier geen enkele melding van heeft gemaakt.

Minister, mijn twee vragen liggen in de lijn van de vragen die de heer Vereeck net heeft gesteld. Wat is de status van het actieplan betreffende het financieel management van afgelopen zomer? Hoe zit het met de uitvoering? Waarom maakt uw regeringscommissaris geen enkele melding van de problemen die er momenteel zijn?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, indien de heer Vereeck even op de website zou hebben gekeken, zou hij onmiddellijk de naam hebben gezien. Nu doet hij precies alsof hij die naam niet vindt en dat dit allemaal een groot geheim is. Dat is helemaal niet het geval. Het gaat om de heer De Hondt. Indien hij wil weten wie dit is, kan hij verder zoeken. Hij zal heel gemakkelijk diens curriculum vitae vinden.

Dat is dan opgehelderd. De heer Vereeck heeft de indruk gewekt dat dit zich allemaal in een schemerzone zou bevinden. Ik houd daar niet van. Het klopt niet. Hij weet dat trouwens zelf ook. Hoewel hij heeft vermeld dat het geen belang heeft, heeft hij toch vermeld dat hij de naam van de betrokkene niet kende. Het is nochtans eenvoudig. De naam staat in alle publicaties. Ik deel dit allemaal mee omdat dit zich niet in een schemerzone bevindt. Ik wil elke verdachtmaking verwijderen.

Verder wil ik ook even de context schetsen. De bedrijfsrevisor heeft hier in het licht van zijn onthoudende verklaring zelf iets over gezegd. Die punten heeft de heer Vereeck dan weer niet naar voren gebracht. Als lid van de oppositie moet hij natuurlijk enkel aanhalen wat hij zelf belangrijk vindt.

De revisor heeft zich het eerste jaar tot een onthoudende verklaring beperkt, mede omdat “de benoeming als bedrijfsrevisor gebeurde na balansdatum en dat de jaarrekening van het voorgaande boekjaar niet gecontroleerd werd door een bedrijfsrevisor”. Dat is de context die hij heeft geschetst.

Ik heb geen bijzondere instructies gegeven. Zoals in het antwoord op de schriftelijke vraag van 10 juni 2013 staat vermeld, bestaat een van de centrale taken van het auditcomité uit de kasplanning en uit de opvolging van de betalingen bij het IWT. Het auditcomité vergadert hierover om de drie maanden en rapporteert aan de raad van bestuur. De regeringsafgevaardigde informeert de minister van Financiën en Begroting of zijn kabinet over de stand van zaken in verband met de uitvoering van de rekeningen zoals die door het auditcomité aan de raad van bestuur zijn gerapporteerd. Op basis van deze informatie heb ik geen aanleiding gezien om meer bijzondere aandacht te vragen.

Zoals ook in het antwoord op de schriftelijke vraag van 10 juni 2013 staat, behoort het toezicht op de interne procedures en op de administratieve organisatie niet tot de opdracht van de regeringsafgevaardigde van de minister van Financiën. In het licht van zijn algemene werkzaamheden volgt de regeringsafgevaardigde van de minister van Financiën de problematiek van de verbetering van de interne procedures en het financieel beheer bij het IWT op. Deze problematiek maakt immers deel uit van de ondernemingsplannen van het

IWT en van de maturiteits- en andere audits door de Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) die door het auditcomité en door de raad van bestuur worden besproken.

De ondernemingsplannen bevatten een aantal acties met betrekking tot de verbetering van de interne organisatie en het financieel management van het IWT. Deze acties hebben tot doel het maturiteitsniveau van de instellingen te verbeteren en houden rekening met de aanbevelingen van de IAVA naar aanleiding van de audit van de instelling. De resultaten van de specifieke audit van het financieel management in 2011 heeft voor het IWT tot een maturiteitsniveau 2 geleid. Dit komt erop neer dat de beheersbasis aanwezig is, maar verder moet worden geëxpliciteerd. Dit moet in een ondernemingsplan worden vertaald. In de ondernemingsplannen voor 2012 en 2013 wordt hier werk van gemaakt.

Het betreft dan in het bijzonder de operationele doelstellingen 4.1. 'Maturiteit van de organisatie'. Hierbij is voorzien in het starten van verbetertrajecten en in het effectief bereiken van een hoger maturiteitsniveau. Dit is de logica. Volgens de IAVA heeft het IWT maturiteitsniveau 2 bereikt. Het IWT zet operationele doelstellingen op om dat maturiteitsniveau te verbeteren. In de ondernemingsplannen voor 2012 en 2013 zijn, onder de noemer van de jaarlijkse planning 'organisatie en beheer', acties in functie van de interne organisatiebeheersing geformuleerd.

Over de uitvoering van het ondernemingsplan wordt halfjaarlijks gerapporteerd aan de raad van bestuur. In de laatste rapportering, die van 21 maart 2013 dateert, heeft deze actie de status 'in uitvoering' gekregen. De IAVA heeft in functie van de maturiteitsaudit drie aanbevelingen met betrekking tot het financieel beheer geformuleerd. In januari 2013 heeft de IAVA twee van deze aanbevelingen als gerealiseerd omschreven. Volgens de heer Vereeck is er geen enkele vooruitgang geboekt. De IAVA heeft die acties in een rapport echter als gerealiseerd omschreven.

Eind 2012 heeft de IAVA ook een detectie-audit van de subsidietoekenning door het IWT uitgevoerd. De IAVA heeft de conclusie getrokken dat er voldoende beheersmaatregelen zijn om het risico op mogelijke onregelmatigheden in het proces sterk te beperken. De IAVA heeft op dit vlak geen aanbevelingen geformuleerd. Het systeem van de elektronische dossieropvolging is als een voorbeeld van goede praktijken opgenomen. Daarmee is de indruk gewekt dat alles verkeerd liep. Er zijn duidelijk verbeteringen tot stand gebracht.

De regeringsafgevaardigde heeft binnen het IWT op de noodzaak van een verdere strikte opvolging en transparante rapportering over de tussentijdse vastleggingen en over de financiering van de projecten voor de lichte structuren gewezen. Deze en andere elementen komen ook aan bod in de adviezen van de regeringsafgevaardigde over de begrotingsopmaak, de jaarrekening en de begrotingsaanpassingen. Gezien de aanwezigheid van al deze elementen, heeft de regeringsafgevaardigde geen aanleiding gevonden om ten aanzien van de minister van Financiën en Begroting of zijn kabinet bijzondere opmerkingen te maken.

De onverkorte uitvoering van de gedefinieerde acties, nu verder geconcretiseerd in een actieplan inzake het financieel management, moet het IWT in staat stellen aan de specifieke vormelijke vereisten van de revisorcontrole tegemoet te komen.

Zoals ik daarnet al heb vermeld, heeft de regeringsafgevaardigde, gezien de uitvoering van en de rapportering over het ondernemingsplan en de audits door de IAVA, geen aanleiding gezien om bijzondere opmerkingen te maken. De besprekingen van deze aangelegenheden in het auditcomité en in de raad van bestuur hebben dan ook geen enkele reden tot bezorgdheid gevormd. Wat de specifieke problematiek van de betalingsproblemen betreft, zorgt het auditcomité voor een adequate opvolging. Er zijn geen problemen meer.

De regeringsafgevaardigde rapporteert regelmatig aan de minister van Financiën en Begroting of aan zijn kabinet over de beslissingen van de raad van bestuur met een budgettaire impact. Dat is ook zijn taak. Hij heeft hierbij geen bijzondere signalen gegeven over vragen of

opmerkingen van de raad van bestuur van het IWT over de interne procedures en de financiële rapportering. Ik verwijs in dit verband ook naar het antwoord op de eerste vraag.

Naar aanleiding van de bespreking van de verslagen van de bedrijfsrevisor heeft de regeringsafgevaardigde aan het kabinet van de minister van Financiën en Begroting laten weten dat er een sterk engagement van het management en van de raad van bestuur is om de door de revisor gemaakte en door het Rekenhof onderschreven opmerkingen en aanbevelingen aan te pakken.

Bij de goedkeuring van het actieplan heeft de raad van bestuur van het IWT onderlijnd dat alle opmerkingen van de bedrijfsrevisor volledig ter harte moeten worden genomen en dat er op korte en langere termijn acties moeten volgen om de maturiteit van de organisatie en van het financieel beheer in het bijzonder verder te verhogen. Het management van het IWT zal voor de concrete operationalisering van de acties van het plan ook met de bedrijfsrevisor, met het Rekenhof en met de IAVA overleggen. Op die manier moet de optimale aansluiting bij de formele vereisten van de controles worden bewerkstelligd.

Het auditcomité van het IWT zal de uitvoering van het actieplan inzake het financieel management strikt opvolgen en hierover aan de raad van bestuur rapporteren. De regeringsafgevaardigde van de minister van Financiën zal de uitvoering van het actieplan mee opvolgen en hierover verslag uitbrengen aan het kabinet van de minister van Financiën en Begroting. De volgende vergadering van het auditcomité is gepland voor 17 oktober 2013.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ik heb daarnet verklaard dat ik die naam niet kende om de eenvoudige reden dat ik die naam niet kende. Ik wist niet om wie het ging. Het gaat natuurlijk niet om de persoon in kwestie. Mijn vragen hebben betrekking op de rol die de regeringscommissarissen moeten vervullen. Dat is de geest van mijn interpellatie.

Minister, ik weet dat u het takenpakket van de regeringsafgevaardigden momenteel wilt evalueren en actualiseren. Naar aanleiding van deze casus wil ik, los van de persoon zelf, die ik effectief niet ken, hier een aantal vragen over stellen.

Het gaat, voor alle duidelijkheid, niet om een paar technische opmerkingen van de externe auditeur. U hebt een beperkte weerlegging gegeven. Ik citeer echter opnieuw: “Er is een beperkte interne controle. De administratieve organisatie is beperkt. We zijn niet in staat geweest om via alternatieve manieren de betrouwbaarheid en de volledigheid van schulden en buitenbalansverplichtingen na te gaan.” Dat zijn duidelijk allemaal heel ernstige feiten. Dit geldt trouwens ook voor andere systemen.

Zoals ik eerder al heb gesteld, blijf ik erbij dat hier onvoldoende aandacht aan is besteed. De heer Tommelein heeft de focus wat verlegd naar het actieplan van afgelopen zomer. Er is echter ook een actieplan uit 2011. In 2010 is het punt bij het Rekenhof aangekaart. In 2011 is dan een plan opgesteld. We zijn nu twee tot drie jaar verder. Uiteindelijk is dan een externe evaluatie gevolgd. Die audit is niet door de IAVA uitgevoerd. We weten ondertussen immers dat de IAVA manifest onderbemand is. De externe auditor heeft verklaard dat het allemaal niet volstaat.

Ik wijs er nogmaals op dat dit niet uit de lucht komt gevallen. Hier gaat een hele geschiedenis aan vooraf. Het gaat niet enkel om de historische betalingsachterstand ten gevolge van de inschrijving van te weinig betaalkredieten door de vorige Vlaamse Regering. Er is ook een gebrek aan cashplanning en er zijn de opmerkingen in het rapport van het Rekenhof uit 2012 waar ik vroeger al naar heb verwezen.

In 2011 zijn er opnieuw problemen geweest. Toen heeft minister Lieten eindelijk toegegeven dat we over onvoldoende instrumenten beschikken om de cashplanning accuraat op te volgen. Op 3 maart 2011 heeft ze hierover het volgende verklaard: “Het IWT heeft de voorbije maanden zeer goed werk geleverd. Er zijn acties opgestart om tot een gedetailleerde

cashplanning te komen en die te implementeren. Ze werken de interne procedures nog beter uit.” Ik zal het hele citaat niet voorlezen. Dat zou te veel tijd vergen. Ze stelt echter ook het volgende: “Daar plukken we nu de vruchten van.”

In 2012 maakt het Rekenhof dan kritische opmerkingen over het rekeningenboek voor 2011. Volgens het Rekenhof is het IWT organisatorisch niet in staat om het instrument van de achtergestelde leningen op een goede wijze te beheren.

Het gaat me hier echter om de regeringscommissaris. De minister heeft in zijn schriftelijk antwoord gemeld dat hij die taken nog eens goed zou bekijken. Volgens hem is niet de taak van een regeringscommissaris naar de interne procedures te kijken. Het is evident dat er al acties zijn uitgevoerd. Het zou er nog maar aan mankeren. De legislatuur is ondertussen bijna voorbij. Uit het antwoord van de minister blijkt evenwel dat een gedeelte van de door de externe bedrijfsrevisor aangekaarte problemen wel degelijk tot de opdracht van de regeringscommissaris behoren. Ik citeer: “Toezicht houden op de concrete naleving van het Rekendecreet. Toezicht houden op de overeenstemming tussen de begrotingsuitvoering enerzijds en de beslissings- en toekenningsvoorwaarden opgesteld door de regelgevende overheid anderzijds. Toezicht op de naleving door het IWT van de van toepassing zijnde regels inzake budgettaire rapportering.” De regeringsafgevaardigde moest, met andere woorden, toezicht uitoefenen op alle aspecten waarbij de revisor grote problemen heeft vastgesteld.

Ik kan enkel concluderen dat deze regeringsafgevaardigde onvoldoende de rol heeft gespeeld waarvoor hij is aangesteld en waarvoor hij, eerlijk gezegd, ook goed wordt vergoed. Ik stel me vragen bij zijn toegevoegde waarde. Indien hij geen enkel van de net geciteerde problemen vermeldt, is er een probleem.

De regeringsafgevaardigde is een vertrouwenspersoon. Er zijn geen richtlijnen op het vlak van competenties en dergelijke voor de aanstelling van die mensen. Het volstaat dat de minister vertrouwen in die persoon stelt. Volgens mij moeten we meer naar de financiële expertise van die afgevaardigden kijken.

Of deze regeringsafgevaardigde over die expertise beschikt, weet ik niet. Ik heb het curriculum vitae niet nagekeken. Ik kan enkel concluderen dat er de afgelopen jaren geen rapportering is geweest. Ik vraag me dan ook af welke garantie er is dat deze regeringsafgevaardigde wel ad rem zal optreden. Op dat vlak sluit ik me aan bij de heer Tommelein.

Minister Lieten heeft ons laten weten dat er werk wordt gemaakt van een nieuwe organisatiestructuur. Dat is allemaal goed, maar we hebben gedurende vier jaar een stilstand vastgesteld. De vraag is of dit met hetzelfde management, dezelfde raad van bestuur, hetzelfde auditcomité en dezelfde regeringscommissaris kan gebeuren. We zijn er de afgelopen jaren immers niet in geslaagd de pijnpunten weg te werken. Wat de raad van bestuur en het auditcomité betreft, wil ik er trouwens op wijzen dat heel wat van die leden een wetenschappelijke en geen financiële achtergrond hebben. Volgens mij moeten we dringend een duidelijk plan naar voren brengen. Het gaat hier uiteindelijk om een instelling die 300 miljoen euro beheert.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb ook aandachtig geluisterd en ik heb vastgesteld dat wat in het auditrapport staat nu wordt bevestigd. Ik maak me zorgen om wat in het auditrapport staat. Volgens mij zijn er overduidelijk een aantal problemen. Ik vraag me af waarom er niet wat korter op de bal wordt gespeeld.

Volgens de minister is er een halfjaarlijkse opvolging en rapportering aan de raad van bestuur. Er worden nu al verschillende jaren op rij problemen gesignaleerd. Het gaat echter om een halfjaarlijkse opvolging. Lijkt het dan niet meer aangewezen in dergelijke situaties de

opvolgingsperiode in te korten en de opvolgingswijze te veranderen? (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Ik stel me de vraag waarom in dergelijke situaties niet korter op de bal wordt gespeeld. Er waren problemen in 2010 en in 2011. In 2012 zijn die problemen herbevestigd. Waarom heeft de regeringsafgevaardigde niet korter op de bal gespeeld? Hij heeft telkens verklaard dat er geen problemen zijn. Er zijn echter problemen. Uit het auditrapport zou nu kunnen blijken dat de zaken onder controle zijn. Ik vraag me echter af waarom in de daaropvolgende periode niet wat korter op de bal wordt gespeeld.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik wil hier toch even op reageren. Volgens mij draagt een raad van bestuur een eigen verantwoordelijkheid. Dat geldt voor elke organisatie. Indien het Vlaams Parlement vindt dat wij moeten vaststellen op welke wijze een raad van bestuur zijn taken moet uitvoeren, denk ik dat we verkeerd bezig zijn. Indien het Vlaams Parlement van mening is dat wij moeten bepalen wanneer zij moeten controleren, hoe zij moeten controleren en hoe vaak zij moeten vergaderen, lijkt dit me niet correct. In dat geval hebben we immers geen extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) meer nodig. Dan kunnen we best beslissen dat de overheid alles zelf controleert.

Er is in het verleden een keuze gemaakt. Dit is een EVA met een raad van bestuur, net zoals de VDAB en andere organisaties met een eigen verantwoordelijkheid. Die EVA's oefenen de controle op die verantwoordelijkheid zelf uit. Indien we dit moeten veranderen, verwacht ik een voorstel om van die EVA een andere structuur te maken en het overheidstoezicht groter te maken.

Wat de regeringscommissaris betreft, ben ik het niet eens met de vorige sprekers. De IAVA heeft drie aanbevelingen gedaan. Daarvan zijn er twee uitgevoerd. Volgens de heer Vereeck gaat het om een jarenlange stilstand. Volgens mij is twee derde van de af te leggen weg al afgelegd.

De nieuwe bedrijfsrevisor kan zich niet beroepen op vroegere, door een bedrijfsrevisor goedgekeurde, rapporten. Volgens hem moet er nog een weg worden afgelegd. Ik ben de laatste om dat te ontkennen. Ik ben het er echter niet mee eens dat er niets is gebeurd.

Volgens mij is de rol van de regeringscommissaris hier juist ingevuld. Hij kan dit overigens goed opvolgen. Hij is lid van het auditcomité, dat om de drie maanden vergadert. Ik ben ervan overtuigd – en het geldt zeker ook voor de raad van bestuur – dat, mochten er indicaties zijn dat er een kortere opvolging nodig was, de mensen in de raad van bestuur mans of vrouws genoeg zijn om dat op te eisen en die opvolging te doen. Zij hebben een verantwoordelijkheid en moeten zelf weten hoe ze die invullen. Dan is het aan ons om dat verder te bekijken.

De heer Eric Van Rompuy: Wat de minister zegt, is natuurlijk juist. Wij hebben hier EVA's opgericht. Wij zaten toen in de oppositie. Tussen 2000 en 2004 was dat het grote voorstel van De Batselier, Dewael, Sauwens enzovoort. Toen is heel vaak in de commissies gediscussieerd over wat de rol is van een raad van bestuur, wat de rol is van de regering, wat het statuut is van een beheersovereenkomst. Toen is duidelijk gezegd dat er een regeringscommissaris moet zijn omdat het wordt gefinancierd met belastinggeld, publiek geld, maar dat uiteindelijk de minister verantwoordelijk is voor het geheel, waarbij er een grote bevoegdheidsoverdracht is naar de raad van bestuur, die dan – denk aan de VRT – een grote verantwoordelijkheid aan het management geeft.

De dynamiek is ontstaan in de jaren 90, met de hervorming van de VRT, de VDAB en het IWT, dat er ook bij hoorde. Ik heb gearzeld om deze interpellatie te agenderen. Als wij nu in het parlement vragen stellen over een regeringsafgevaardigde in een EVA en die man als persoon verantwoordelijk gaan stellen voor het globale beheer van een EVA, zijn we totaal

verkeerd bezig. Dat behoort niet tot de bevoegdheden van die man. (*Opmerkingen van de heer Lode Vereeck*)

Ik heb heel goed geluisterd. Ik weet waarover het gaat. Stel dat men elke keer gaat interpelleren over het al dan niet rapporteren of opvolgen door die regeringsafgevaardigden in de EVA's, zijnde mensen die het vertrouwen hebben van de regering... U moet de minister zelf ondervragen, minister Lieten of desnoods minister Muylers, maar niet via elementen die van een regeringsafgevaardigde komen. Ik heb dezelfde mening over inspecties van Financiën, als u die rapporten vergelijkt met de beslissing van de regering. Het is niet onze taak om de regering te vragen waarom ze afwijkt of niet van een rapport van de Inspectie van Financiën.

Ik heb hier twee keer meegemaakt dat men over regeringscommissarissen interpellaties hield. Dat was De Gucht over Gimvindus in de tijd van de scheepskredieten. Toen zijn er twee mensen opgevoerd, onder andere Hedwig Van der Borgh, de secretaris-generaal, die toen op het kabinet van toenmalig minister Demeester zat en regeringsafgevaardigde Financiën en Begroting was. Toen is uit die bespreking heel duidelijk gebleken dat niet die personen als dusdanig verantwoordelijk waren, maar dat het ging over wie toen in de raad van bestuur van Gimvindus zat en welke minister ervoor verantwoordelijk was. Ik was ervoor verantwoordelijk. Maar men heeft nooit personen ondervraagd.

De tweede keer hebben we een paar maanden geleden meegemaakt, met de Gemeentelijke Holding. De heer Van Driessche is hier toen ook opgevoerd als degene die het allemaal had moeten weten. Waarom heeft hij niet gerapporteerd aan toenmalig minister Keulen en minister Bourgeois?

Ik ben echt verwonderd dat u nu wilt interpelleren over wat regeringsafgevaardigden Financiën en Begroting doen in die instellingen die zeer autonoom functioneren, met een beheersovereenkomst, die zij moeten uitvoeren en waarbij rapportages bestaan, waarover u perfect in de commissie vragen kunt stellen, mijnheer Vereeck. Het is de eerste keer dat ik dat zo meemaak, want in de zaak Gimvindus was er een onderzoekcommissie en de Gemeentelijke Holding hebben we toch ook op een speciale manier benaderd. Als wij op die manier het beleid beoordelen, vind ik dat we als parlement verkeerd bezig zijn. Dat is mijn persoonlijke mening, maar u hebt uiteraard het laatste woord.

De heer Lode Vereeck: Dit is natuurlijk maar een deeldiscussie. We stellen hier al vier jaar vragen over de werking van het IWT en we krijgen ook al vier jaar signalen dat er problemen zijn met de financiële rapportering. Minister, voorzitter, wij voeren deze discussie ook in de commissie Wetenschap en Innovatie met minister Lieten. Daar wijs ik inderdaad ook op de verantwoordelijkheden. Ik heb dat expliciet gezegd, u lijkt dat niet gehoord te hebben, maar ik wil het nog eens herhalen. In de commissie Economie wijs ik nadrukkelijk op de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur en het management om inderdaad met dat actieplan uit 2010 aan de slag te gaan.

Niet alleen heb je twee parallelle discussies, één over hoe de voogdijminister met haar EVA aan de slag gaat en daarnaast de discussie hier. Je hebt ook een heel historisch traject. Zoals gezegd proberen we nu al drie of vier jaar de vinger op de wonde te leggen. We hebben verschillende signalen gekregen – vanuit het IWT zelf, vanuit het Rekenhof en nu vanuit het verslag van die externe audit – dat er maar geen of onvoldoende verbetering is. Ondanks die twee maatregelen blijft de analyse van de externe auditor vernietigend.

U kunt zich inderdaad afvragen of hierover moet worden geïnterpelleerd. Maar ik heb de minister eerst schriftelijk gevraagd welke signalen hij heeft gekregen van de regeringscommissarissen. Als ik dan als reactie krijg dat hij geen enkele reactie heeft gekregen, hoewel het onder zijn verantwoordelijkheden valt, denk ik dat ik de minister moet interpelleren om te vragen hoe hij de rol van de regeringscommissaris ziet, als die niet rapporteert over de aspecten die volgens het antwoord op mijn schriftelijke vraag behoren tot

zijn of haar taken. Hoe ziet de minister die rol in de toekomst? Hoe gaan we ervoor zorgen dat het plan van 2013 wordt geïmplementeerd? Ik uit hier ook wat frustratie dat we er maar niet in slagen om het IWT weer op het juiste pad te krijgen.

De heer Bart Tommelein: Minister, het is absoluut niet mijn bedoeling om het overheidstoezicht bij de EVA's te verhogen. Ik zou vanuit mijn overtuiging verkeerd geplaatst zijn om dat te vragen. Maar het gaat nog altijd over agentschappen die onder de bevoegdheid vallen van de overheid. Ik vraag geen verhoogd overheidstoezicht in EVA's die goed werken en waar er geen enkel signaal is dat er zaken fout gelopen zijn of fout lopen. Maar het lijkt me toch logisch dat, als er op een bepaald moment heel duidelijke indicaties zijn of geweest zijn dat er een en ander fout is gelopen, er van overheidswege een verhoogde waakzaamheid aan de dag wordt gelegd.

Een minister of een verantwoordelijk regeringscommissaris kan er toch op aandringen dat de raad van bestuur wat korter op de bal speelt en wat minder tijd tussen die rapporteringen laat. Dat vind ik op zich geen overheidsbemoeienis, maar een zaak van goed bestuur. Waarschijnlijk zitten we niet eens op een andere golflengte. Ik denk dat u gerust kunt zeggen, als er signalen zijn dat er iets verkeerd gelopen is in het verleden, dat waakzaamheid geboden is.

De heer Lode Vereeck: Ik kondig een motie aan.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de studie van Roland Berger over een nieuw model voor langetermijnfinanciering voor de Vlaamse overheid en de ESR-instellingen - 58 (2013-2014)

De voorzitter: Het is wel zo dat we voor de zomer al gepland hadden om de studie te laten toelichten door het kabinet, dat is er om allerlei redenen niet van gekomen. Het is een heel ruime studie, naar de impact van Basel III op de kredietverleningsmogelijkheden van de bancaire sector aan de Vlaamse overheid en haar instellingen. Dat is heel interessant, inderdaad. Op 10 december 2013 wordt de toelichting hier gegeven, maar het staat u uiteraard vrij om daarover nu al een vraag om uitleg te stellen.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Mijn vraag is ontvankelijk verklaard en geagendeerd, voorzitter.

Collega's, het gaat om de studie van Roland Berger met betrekking tot een nieuw financieringsmodel voor de Vlaamse overheid. Als u nog niet de tijd hebt gehad om ze te lezen, kan ik zeggen dat het absoluut de moeite waard is. De studie is er gekomen op uw vraag, denk ik, minister Muylers, omdat u ook wel voelde dat de financiering op lange termijn niet alleen een probleem vormde voor de bedrijven, maar dat ook de eigen Vlaamse overheid problemen heeft bij langetermijnfinanciering, langer dan acht jaar dus, voor bouw en infrastructuur.

Ik geef heel kort de krachtlijnen van de studie, collega's, want het gaat mij om de politieke consequenties die u eraan verbindt, minister. De consultant Roland Berger heeft drie domeinen geselecteerd: sociale huisvesting, zorg en infrastructuur. Deze drie domeinen hebben bij elkaar opgeteld een jaarlijkse financieringsbehoefte van 3,5 miljard euro. Voor de hele Vlaamse publieke en semipublieke sector gaat het om 6 miljard euro. Van die 6 miljard euro wordt 4 miljard euro op lange termijn gefinancierd via heel klassieke schema's, heel klassieke bankkredieten, via de vier grootbanken Belfius, BNP, ING en KBC. Met andere woorden, twee derden van de financieringsbehoefte wordt ingevuld via die bankkredieten.

Dat is precies het pijnpunt, stelt de studie, dat er een te grote afhankelijkheid is van bankkredieten voor de langetermijnfinanciering van de Vlaamse overheid.

Ik geef nog mee dat er geen tekort aan financiering is, maar dat het steeds moeilijker wordt om die financiering rond te krijgen. De studie toont ook aan dat bankfinanciering duur is en duurder zal worden, nog niet zozeer in absolute termen – de kost van het bancair krediet is natuurlijk laag omwille van het lagerentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB) –, maar de spread ten opzichte van de referentiewaarde, waarvoor een interest rate swap op tien jaar wordt gebruikt, is sinds 2009 verdubbeld. De banken vragen bovenop de rente een soort spread. Dat was vroeger 1,22 procent en nu is die in die drie domeinen al gestegen tot 2,77 procent. Het is heel interessant om in de studie eens na te kijken wat daarvan precies de reden is.

Wat ons interesseert, is de jaarlijkse financieringsbehoefte. Als u kijkt naar wat we aan krediet vernieuwen gespreid over twintig jaar, betekent dat per jaar al gauw een meeruitgave van 600 miljoen euro. Dat is dus de jaarlijkse financieringsbehoefte voor die drie domeinen. Ik heb de verschillende redenen genoteerd, maar dat zou ons, zoals gezegd, te ver leiden. Verschillende effecten, Basel III en het interne risicobeleid zorgen ervoor dat de bankfinanciering voor de Vlaamse overheid in de toekomst op lange termijn structureel duurder worden. Voor de financieringsbehoefte van 2013, zijnde 3,5 miljard euro, betekent dit, gespreid over de komende twintig jaar, een financieringskost die kan oplopen van 600 tot 900 miljoen euro.

De consultant Roland Berger concludeert dat het niet houdbaar is, omwille van vier redenen: de Vlaamse overheid is te afhankelijk van één financieringskanaal, er is een structurele meerkost verbonden aan bankfinanciering, er is een vermindering van het aanbod doordat banken minder op lange termijn willen uitlenen, en doordat er meer op kortere termijn wordt uitgeleend, is er een herfinancieringsrisico.

Dan komen de aanbevelingen van Roland Berger, en die zijn tweeërlei. Enerzijds pleit hij voor de uitbouw van een tweede financieringskanaal, namelijk dat de Vlaamse overheid rechtstreeks geld ophaalt via obligatie-uitgifte. Roland Berger suggereert daarom de institutionele investeerders, zoals pensioenfondsen en verzekeraars, daarbij te betrekken. Als het om kleinere projecten gaat, stelt de consultant voor om een Vlaams leenagentschap op te zetten, dat de financieringsbehoeften van de Vlaamse overheid en de ESR-instellingen consolideert. Via zo'n Vlaams leenagentschap zouden we voor een aantal kleinere instellingen gezamenlijk naar de financiële markten kunnen trekken. Dat is, kort samengevat, wat wordt voorgesteld.

Ondertussen hebben we hierover een communicatie gekregen van minister van Welzijn Vandeuren, die al gesuggereerd heeft dat de techniek van het uitgeven van obligaties in aanmerking zou kunnen komen voor de financiering van grote opdrachten zoals ziekenhuizen in de welzijnssector.

Minister, welke beleidsconclusies trekt u uit de desbetreffende studie? Hoe evalueert u de analyse? Bent u het ermee eens of bent u het met een aantal dingen niet eens?

Hoe zult u gevolg geven aan de geformuleerde aanbevelingen, als u het er al mee eens bent? Welke aanbevelingen zult u overnemen? Hebt u misschien al initiatieven genomen?

Hoe verloopt de coördinatie? Ik was het er in principe wel mee eens dat in de welzijnssector zou worden gewerkt via obligatieleningen, maar ik was een beetje verrast dat de minister van Welzijn eenzijdig een initiatief nam. In welke mate neemt u een coördinerende rol op, minister?

De mogelijkheid tot het inzetten van het instrument van de volkslening kwam reeds aan bod in de commissie Financiën op 7 mei 2013. In diezelfde vergadering stelde u dat u het nut en de mogelijkheden van de maatregel van de volkslening zou aftoetsen zodra de federale overheid een beslissing zou hebben genomen. Welnu, op 24 juli 2013 heeft de Federale

Regering een akkoord bereikt voor de introductie van de zogenaamde volkslening. Roland Berger geeft aan dat de volkslening minder te verkiezen is ten opzichte van hun tweesporenmodel. Zult u de mogelijkheden tot het inzetten van de volkslening onderzoeken in deze context, gelet op de bevindingen van Roland Berger met betrekking tot de risico's verbonden aan de volkslening als instrument voor langetermijnfinanciering?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, collega's, het is inderdaad een interessant rapport. Ik neem aan dat u er nog wel op zult terugkomen in de commissie, minister, met een toelichting en een evaluatie.

Het is een open deur intrappen dat langetermijnfinanciering vandaag echt een probleem is. Ik zie dat bij onze gemeentebesturen vandaag een lening van 15 jaar de nieuwe norm is. Lenen op 20 of 25 jaar mag je definitief vergeten. Ik durf er niet aan denken hoe we de middelen bij elkaar moeten krijgen als we een project als Oosterweel van 4 of 5 miljard euro moeten financieren.

We hebben nu het rapport-Berger. De vraag is: hoe verhoudt zich dat tot wat de minister-president enkele maanden geleden heeft gepresenteerd met het bankenplan? Als ik me niet vergis, werden daarin ook twee instrumenten naar voren gebracht. De eerste optie was het oprichten van een fonds door banken, waarbij institutionele beleggers geld zouden inbrengen dat dan zou kunnen dienen voor al dan niet pps-projecten in de zorgsector, huisvesting en onderwijs. Daarop heeft de minister van Welzijn geanticipeerd, denk ik, mijnheer Vereeck. Klutsen we nu twee dingen door elkaar? Zijn dat twee verschillende dingen of is dat hetzelfde instrument?

De tweede mogelijkheid was dat de Vlaamse overheid een instrument zou scheppen voor een waarborg die van toepassing zou zijn op het herfinancieringsmoment van grote projecten. We weten ondertussen dat je zo'n financiering kunt krijgen voor zes of zeven jaar, waarop een moment van herfinanciering volgt. Op dat moment zou een soort van borg worden gesteld door de Vlaamse overheid. Minister, hoever staat het met die twee instrumenten? Hoe verhoudt dat zich tot het rapport-Berger zoals dat nu is voorgesteld?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Het probleem is duidelijk geschetst, niet alleen door de vraag die we hebben gesteld aan professor Berger, maar ook door wat de heer Van Mechelen naar voren heeft gebracht: er is een probleem met de langetermijnfinanciering. We hebben aan de professor gevraagd daar eens over na te denken en er een rapport over te maken, wat hij heeft gedaan. Wij hebben natuurlijk ook niet stilgezeten. De minister-president heeft daarover ook een aantal ideeën naar voren geschoven. Elke oplossing om die langetermijnfinanciering geregeld te krijgen, is het bekijken waard. Er werd gevraagd hoever het staat met de verdere uitwerking van die punten. Ik stel voor dat men dat aan de persoon in kwestie vraagt. Elk onderdeel dat kan bijdragen tot het oplossen van dit probleem, is echter goed.

Ik had een afspraak gemaakt met de voorzitter. Zoals u daarnet hebt gehoord, wordt die ook gehonoreerd. Het lijkt me nuttig dat men professor Berger, en eventueel ook anderen, uitnodigt om daarover hier van gedachten te wisselen met het parlement, en te bekijken in welke context de door hem voorgestelde instrumenten nuttig zijn, in welke context die moeten worden bepaald. Hij doet inderdaad twee voorstellen. Er is het idee van een tweede financieringskanaal via obligaties en er is het idee van een Vlaams leenagentschap. Ik wil ter zake de rol van het parlement blijven erkennen. Het lijkt me dan ook de moeite dat het parlement daarover mee van gedachten wisselt.

Wat doen we ondertussen al? Op 13 september hebben we onze principiële goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van besluit tot facilitering van de infrastructuurfinanciering via de alternatieve investeringswaarborg verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor

Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA). Daarnaast hebben we een projectgroep opgestart voor de voorbereiding van het naar de financiële markten brengen van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en het Vlaams Woningfonds (VWF). Het doel is om reeds in 2014 een gedeelte van de behoeften van die twee maatschappijen te dekken via het uitgeven van eigen obligaties. De projectgroep onderzoekt of we dat kunnen doen.

Het lijkt me dus nuttig om professor Berger hier uit te nodigen. Ik had begrepen dat er ook nog andere mensen op de lijst zouden staan.

De voorzitter: Er is ook nog professor Rudi Vander Vennet van de Universiteit Gent, die professor is in de financiële economie en het bankwezen. Er is Kasper Peters, master in de rechten, die onder meer studeerde aan King's College. Er is ook Bruno Colmant. Dat zijn de drie mensen die de studie hebben gemaakt. Als de leden dat goedvinden, dan zouden we die personen hier uitnodigen op 10 december. Het lijkt me het beste dat we ons daartoe beperken.

Minister Philippe Muylers: Dat lijkt me een goed idee. Dan heeft de commissie ook de kans om rechtstreeks met hen van gedachten te wisselen, na het lezen van het rapport van professor Berger.

Mijnheer Vereeck, over de volkslening heb ik inderdaad al mijn mening ten gronde gegeven naar aanleiding van uw vraag om uitleg in mei. Zoals ik al zei aan de heer Van Mechelen, ben ik een voorstander van alle initiatieven die de kredietverlening op langere termijn ondersteunen. We hebben daar nood aan. Ik stel echter vast dat een volkslening zich vooral richt op een termijn van 7 à 10 jaar. De heer Van Mechelen heeft daarnet gezegd vanaf wanneer men problemen heeft. Die 7 à 10 jaar, dat is de termijn waarop bedrijfseconomische investeringen worden afgeschreven. De semipublieke sector en de publieke sector hebben echter nood aan een wat langere termijn, namelijk 15 à 25 jaar. Er is hier al opgemerkt dat men nog maar voor maximaal 15 jaar iets afgesloten krijgt. Ik betwijfel dus of de beoogde doelmarkt, met name de sociaal-publieke investeringssector met een langetermijnfinancieringsnood, met volksleningen geholpen zal zijn. De praktijk zal dat echter moeten uitwijzen. Het is ook geen maatregel die ik heb voorgesteld. Elk beetje dat een bijdrage kan leveren, is positief, maar we moeten bekijken of dat daar wel zinvol voor is.

Het wettelijke kader is, zoals ik zei, geschapen door de federale overheid. De keuze van het al dan niet inzetten van de volkslening voor het geven van financiering aan investeringen van de Vlaamse publieke of semipublieke sector ligt dan bij de banken. Zij zullen de aangetrokken financieringsmogelijkheden bij hun investeerders kunnen inzetten voor de vele kleine en middelgrote projecten die hun financiering niet rechtstreeks op de financiële markten kunnen halen.

Mijnheer Van Mechelen, met betrekking tot heel de problematiek van de herfinanciering waarover u het had, moeten we ook nog bekijken wat er kan binnen de regels van Eurostat, als ik me niet vergis.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor alle duidelijkheid, ik wil ook nog niet in detail de inhoudelijke discussie voeren. Over de onderliggende modellen die Berger heeft gebruikt, onder meer bij het berekenen van die meerkost die nu ten laste van de Vlaamse overheid is, omdat gebruik wordt gemaakt van bankkredieten in plaats van rechtstreeks naar de financiële markten te trekken, kunnen we inderdaad wel een boom opzetten. Het is al vaker gezegd: we moeten proberen om de federale en de Vlaamse overheid goed te doen samenwerken, zeker als het gaat over een relancebeleid, maar ook wat andere punten betreft. Van de minister-president hebben we inderdaad al gehoord dat de volkslening kan worden ingeschoven in het bankenplan, maar ik deel uw bekommernis ter zake. De volkslening hierin inschuiven lijkt me niet gemakkelijk, ook om een andere reden. Als ik het goed heb begrepen, zouden institutionele partners immers eigenlijk geen toegang hebben tot de volkslening, terwijl Berger nu net voorstelt dat de Vlaamse overheid via 'private

placements' rechtstreeks met pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen obligatieleningen zou uitvoeren. Dat is toch wel een groot verschil. Bovendien mogen we niet vergeten dat volksleningen nog altijd via banken verlopen, en uiteindelijk ook op de balansen van banken komen. Dat is nu net de problematiek die we willen vermijden met de studie van Berger. We willen namelijk geen 'intermediatie' via de bank. U hebt die twee redenen nog niet genoemd, maar volksleningen lijken me voor deze specifieke toepassing toch niet zo gemakkelijk.

Voorzitter, eerlijk gezegd dacht ik dat er al enige politieke besluitvorming was gekoppeld aan deze studie. Dat was ook de insteek van mijn vraag. Mijn vraag was veeleer: hoe ziet de minister zo'n Vlaams leenagentschap, hoe zal hij dat operationaliseren, gaat men dat al doen? Ik verneem echter dat de beslissingen over de implementatie helemaal nog niet zijn genomen en dat die er pas ten vroegste na 10 december komen, wanneer de consultant dit hier komt toelichten. Blijkbaar is dit document nog geen aanleiding geweest om verdere maatregelen te nemen. Ik geef alleen maar mee dat de consultant zelf gewaagt van een onhoudbaar model van langetermijnfinanciering en stelt dat het absoluut van belang is dat we een nieuwe aanpak ontwikkelen. Minister, mijn bijkomende vraag was ook geweest of u al een inventaris hebt gemaakt van wat u op die manier via obligaties zou willen financieren. Gaat het over de volledige som van 4,5 miljard euro? Hebt u daar al een zicht op? Er is de operationalisering van het leenagentschap.

Dan was er nog een vraag die u toch al enigszins hebt beantwoord. We hebben al de communicatie van Welzijn gehad. Ik begrijp dat u wel degelijk de coördinatie verzorgt, ook bij de andere initiatieven. Onder meer bij de VMSW is er blijkbaar ook al een initiatief bezig. Het lijkt me belangrijk dat u als minister van Financiën de coördinatie ter zake behoudt, dat dit geen losse ad-hocinitiatieven worden.

Minister Philippe Muyters: Het parlement heeft gevraagd of het die studie kan krijgen, omdat het er graag zou willen over discussiëren. Ik vind dat het werk daar dan moet worden gedaan. Ik vond dat ik dat respect moest opbrengen voor het Vlaams Parlement. Voor de meest dringende zaken – dan denk ik aan VIPA, VMSW en VWF – hebben we uiteraard al eerste stappen gezet, zodat na de discussie de volgende stappen kunnen worden gezet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de evolutie van de CO₂-uitstoot van nieuwe personenwagens - 2284 (2012-2013)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Muyters.

Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, geachte leden, uit de cijfers over de eerste zes maanden van 2013 van Febiac, de Belgische automobiel- en tweewielerfederatie, blijkt dat de tendens om energiezuiniger te gaan rijden gestopt is, en zelfs een omgekeerde beweging maakt. Dat is althans zo als wordt gekeken naar de wagens die voor louter familiaal gebruik worden gekocht. Een familiewagen stoot vandaag gemiddeld 127 gram CO₂ per kilometer uit. Dat is gemiddeld 4 gram meer dan in 2011. Gezinnen kiezen vandaag dus voor grotere auto's, voor zwaardere wagens. Met andere woorden, ze kiezen volgens de Febiac-cijfers opnieuw voor meer vervuilende exemplaren.

Bedrijven die firmawagens aankopen, kiezen dan weer voor zuinigere modellen. Een firmawagen stoot gemiddeld 122,4 gram CO₂ per gereden kilometer uit, terwijl dat twee jaar

geleden nog 134 gram was. Een geleasede firmawagen stoot zelfs 117,6 gram CO₂ uit. De nieuwe fiscale regeling voor bedrijfswagens heeft dus duidelijk haar vruchten afgeworpen. Bedrijven zijn ecologisch beginnen te rijden en kiezen voor energiezuinigere modellen, wat niet geldt voor wagens voor familiaal gebruik.

Nochtans heeft het Internationaal Energieagentschap (IEA) onlangs aan de alarmbel getrokken over de opwarming van het klimaat. Om die reden had ik deze vraag ook aan minister Schauvliege gesteld. De uitstoot van het broeikasgas CO₂ is in 2012 immers gestegen tot een recordhoogte van 31,6 biljoen kilo. Het agentschap zegt dat de overheden nu reeds drastische maatregelen moet nemen.

De Federale Regering heeft het afgelopen decennium een reeks initiatieven genomen om de CO₂-uitstoot van nieuwe voertuigen van particuliere eigenaars te verminderen. De bekendste zijn uiteraard de korting op de factuur voor personenwagens met een lage CO₂-uitstoot en de belastingverminderingen voor elektrische auto's. Die maatregelen waren erg succesvol en hadden een duidelijk meetbaar positief effect.

In het kader van het Vlinderakkoord werd het mes gezet in de factuurkortingen en belastingverminderingen voor schone wagens. Deze materies, waarvoor de bevoegdheid eigenlijk al langer in handen van de gewesten lag, maar die nog door de federale overheid werden gefinancierd, kwamen voortaan ten volle bij de gewesten te liggen. Het was aan de gewesten om voortaan het beleid met betrekking tot schone voertuigen vorm te geven. Het Waalse Gewest heeft die bevoegdheid al sinds 2008 ingevuld door de invoering van de ecobonus, die schone voertuigen een duwtje in de rug gaf.

Minister, stimulansen zijn geen luxe. Ze zijn nodig in het kader van het klimaatbeleid, om de consument daadwerkelijk in de richting van de aankoop van schonere voertuigen te sturen. Welke maatregelen hebt u genomen om ervoor te zorgen dat de CO₂-uitstoot van particuliere personenwagens zal dalen in plaats van te stijgen? Heeft de hervorming van de belasting op de inverkeerstelling (BIV) haar doelstelling gemist, namelijk dat vervuilende wagens meer worden belast en zuinigere wagens minder? Op welke wijze kunt u het steunbeleid voor schone voertuigen invullen? Zijn fiscale incentives volgens u niet hét middel om het koopgedrag van particulieren te beïnvloeden? Hoe staat u tegenover een gewestelijke ecopremie voor particulieren, zoals die reeds bestaat in het Waalse Gewest?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, geachte leden, ik wil me ook even mengen in dit debat. Toen ik de vraag om uitleg las, vroeg ik me af vanwaar die cijfers van Febiac komen. Enkele maanden geleden heb ik immers ook cijfers opgevraagd bij minister Schauvliege, om de evolutie te kunnen zien van de gemiddelde CO₂-uitstoot, en natuurlijk ook van NO_x, want dat is ook een factor die wordt gemeten in het kader van de nieuwe beleidsmaatregelen qua verkeersfiscaliteit, en vooral dan van de BIV.

Uit de cijfers die ik toen had gekregen, bleek duidelijk dat er een kentering was in dat aankoopgedrag en de gemiddelde uitstoot, en dat de gemiddelde CO₂-uitstoot van wagens wel degelijk was gedaald, ook bij personenwagens voor familiaal gebruik. Ik vind het dus vreemd dat er plots andere cijfers komen. Minister, is er duidelijkheid over die cijfers? Ik neem aan dat de overheid andere cijfers heeft. Ik heb een aantal maanden geleden immers andere cijfers gezien.

De BIV-maatregel is een van de maatregelen geweest die goed is geweest qua stimulant voor een duurzame fiscaliteit. Dat is de weg die deze Vlaamse overheid is ingeslagen: men wil coherent werken aan een verduurzaming en vergroening van die verkeersfiscaliteit. Men heeft altijd gezegd – dacht ik toch – dat de BIV maar een eerste stap zou zijn. Ook in het kader van de kilometerheffing voor vrachtwagens wordt dit alles mee in overweging genomen, net als bij het proefproject van minister Crevits met betrekking tot de kilometerheffing voor

personenwagens. Ik vind het eigenlijk coherent dat net vanuit de gewesten in het kader van die fiscaliteit aan die verduurzaming en vergroening wordt gewerkt.

Persoonlijk weet ik niet of een ecopremie van de gewesten het gewenste resultaat zal geven. Ik ben persoonlijk veel meer gewonnen voor een heel coherent beleid in de fiscaliteit, om dat jaar na jaar te kunnen handhaven.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Ik wil even waarschuwen voor het volgende: we mogen ons niet blindstaren op die CO₂-uitstoot. Die CO₂-uitstoot is eigenlijk een synoniem voor het verbruik. Er is een verschil naargelang de brandstof die men gebruikt: diesel heeft een ander soort CO₂-uitstoot dan benzine. Als we de CO₂-uitstoot van de wagens van vandaag vergelijken met die van enkele jaren geleden, dan zien we dat die CO₂-uitstoot bij nieuwe wagens enorm is gedaald. Eigenlijk is dat louter theorie. Dat heeft heel weinig met de praktijk te maken. Blijkbaar zijn de autoconstructeurs erin geslaagd om die homologatietests zodanig te sturen dat het theoretisch verbruik van de auto's enorm is gedaald, maar als men die auto's op de weg gaat testen, dan ziet men dat auto's die een theoretisch, gehomologeerd verbruik hebben van 4 liter, in de praktijk 8, 9 en zelfs 10 liter verbruiken. Er is dus een heel groot verschil tussen de theorie en de werkelijkheid.

Het is niet de auto op zich die een grote rol speelt bij de totale CO₂-uitstoot, maar wel het gebruik dat ervan wordt gemaakt. Het heeft weinig zin om een heel zuinige auto te kopen, met een heel lage CO₂-uitstoot, als men er dan vervolgens veel meer kilometers mee gaat rijden. Ik denk dat er voor de overheid nog een hele marge open ligt om die CO₂-uitstoot veel drastischer te doen dalen, door ervoor te zorgen dat de mensen veel minder gebruik maken van hun auto. Minister, ik denk dat er op dat vlak nog heel veel mogelijkheden zijn.

De heer Eric Van Rompuy: Ik heb nog een bijkomende vraag. Mevrouw De Vroe heeft naar het Waalse Gewest verwezen. Het Waalse Gewest heeft deze bevoegdheid al in 2008 met de invoering van een ecobonus ingevuld. Op die manier krijgen schone voertuigen een duwtje in de rug. Ik weet echter dat er in Wallonië een ecobonus en een ecomalus bestaat. De Waalse maatregel is al verschillende keren bijgesteld en heeft al handenvol geld gekost. Als we over gewestelijke premies en bonussen spreken, moeten we wel eens nagaan wat de kostprijs en de efficiëntie is. Dat blijkt in Wallonië niet goed te zijn. Ik weet echter niet over welke gegevens u beschikt, minister.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik wil eerst een paar zaken duidelijk stellen. Volgens mij is er soms wat begripsverwarring. We moeten namelijk het onderscheid maken tussen enerzijds de klimaatimpact en anderzijds de luchtverontreiniging of de directe impact op het milieu.

De CO₂-uitstoot waar mevrouw De Vroe naar heeft verwezen, heeft geen direct gezondheidseffect. Er is wel een impact op de opwarming van de aarde en bijgevolg op het klimaat. De uitstoot van andere stoffen, zoals fijn stof, NO_x en CO heeft, zoals mevrouw Smaers al heeft aangehaald, een directe impact op de gezondheid van de mensen. Een zuinige wagen stoot minder CO₂ uit, maar is niet noodzakelijk minder vervuילend. Het is mogelijk een zuinige wagen met een lage CO₂-uitstoot te hebben die wel veel NO_x, fijn stof en CO uitstoot.

Mevrouw De Vroe haalt beide aspecten in haar vraagstelling vlot door elkaar. Ze spreekt over vervuילende wagens als het om een hoge CO₂-uitstoot gaat. In dat geval gaat het echter om de zuinigheid. In haar vraagstelling heeft ze nooit naar fijn stof, NO_x of CO verwezen. Ik wil echter duidelijk stellen dat er een groot verschil is.

Uit de cijfers van de Febiac blijkt dat de CO₂-emissies van door particulieren ingeschreven wagens is gestegen in vergelijking met de CO₂-emissies van bedrijfswagens. De reden hoeft niet noodzakelijk in de aankoop van grotere of zwaardere wagens worden gezocht.

De belangrijkste oorzaak van de hogere CO₂-emissies van particuliere wagens is de afschaffing van de federale premie voor wagens met een lage CO₂-uitstoot eind 2011. Iedereen die van plan was een wagen met een lage CO₂-uitstoot te kopen, wat in de praktijk op een dieselwagen neerkomt, heeft dat op het einde van 2011 gedaan. Ik herinner me de krantenberichten. De verkopers hielden hun zaak zelfs tijdens het weekend en 's avonds open om de laatste aankopen te kunnen afronden. De aankopen zijn toen verdrievoudigd. Dit geeft natuurlijk een vertekend beeld van de verkoop in 2011. De wagens met een lage CO₂-uitstoot zijn nog maximaal in 2011 gekocht om nog van de premie te kunnen genieten.

Daarnaast is de Belasting op Inverkeerstelling (BIV) ingevoerd en herberekend. Die nieuwe berekening houdt, in tegenstelling tot de vroegere federale premie, rekening met beide aspecten, namelijk de impact op het klimaat van de CO₂-uitstoot en de uitstoot van milieuvervuilende stoffen.

Zoals de heer Strackx al heeft vermeld, heeft het Vlaams Parlement nog over de dieselwagens en het verschil met de werkelijkheid gediscussieerd. Het Vlaams Parlement heeft nog een aantal wijzigingen doorgevoerd om de werkelijke uitstoot van dieselwagens met de Euronorm 3 tot 5 beter te benaderen. Hierdoor is het, vooral met betrekking tot kleinere wagens, aantrekkelijker geworden een nieuwe benzinewagen te kopen.

Dit blijkt ook uit de cijfers. Het aandeel van de gemiddeld meer vervuilende dieselwagens in de inschrijvingen door particulieren is van iets meer dan 60 procent in 2011 tot iets minder dan 50 procent in 2012 gedaald. Benzinewagens hebben echter een hoger verbruik. Ze hebben een beter resultaat met betrekking tot NO_x en fijn stof en een slechter resultaat met betrekking tot CO₂.

Los van de correctie van de gegevens voor het einde van 2011, wat een groot gedeelte van de verklaring voor de vergelijking tussen 2013 en 2012 biedt, zitten we ook met dat tweede effect. Omwille van de BIV is er een switch gebeurd.

Er is geen premie voor dieselwagens meer. Niet enkel de CO₂ telt. We zien dat particulieren meer voor benzinewagens kiezen. Die trend heeft natuurlijk een negatief effect op de gemiddelde CO₂-uitstoot en een positief effect op de uitstoot van fijn stof, NO_x en dergelijke van de wagens die door particulieren zijn ingeschreven. Bedrijfswagens, daarentegen, zijn meestal dieselwagens. De hiermee verbonden CO₂-uitstoot ligt lager.

De federale premie heeft steeds het effect gehad dat mensen voor wie een dieselwagen minder interessant of nuttig was, er toch een kochten. Hierdoor kwam er meer NO_x en fijn stof in de lucht terecht.

Het is bijgevolg niet correct te stellen dat gezinnen voor meer vervuilende wagens kiezen. Het gaat niet om meer vervuilende wagens: ze kiezen voor benzinewagens die meer CO₂ uitstoten, maar minder vervuilend zijn. De gemiddelde uitstoot van de echt vervuilende stoffen, zoals NO_x, fijn stof en CO ligt bij particuliere wagens lager.

De hervorming van de BIV heeft haar doelstelling zeker niet gemist. Deze hervorming had immers verschillende doelstellingen. Er is een verschil met de vroegere federale regelgeving. Wij wilden met onze BIV rekening houden met de CO₂-uitstoot en met de luchtverontreinigende emissies. Bovendien maken we ook een onderscheid tussen benzine- en dieselwagens. Het Vlaams Parlement heeft op dat vlak een bijkomende stap gezet. Tevens houden we rekening met de aanwezigheid van een roetfilter, met wagens op lpg, met wagens op aardgas en met wagens op benzine die ook op aardgas kunnen rijden. Al die elementen spelen een rol. We hebben voorzien in een vrijstelling voor elektrische wagens, voor plug-in hybride wagens en voor met waterstof aangedreven wagens. Tot slot hebben we ook voor een

leeftijdscorrectie gekozen. Het lijkt me logisch rekening te houden met de stand van de technologie op het ogenblik van de eerste inschrijving van een wagen. Wat nu niet vervuילend is, is binnen vijf jaar allicht wel vervuילend. Om die markt niet plots te ontwrichten, hebben we ook in een overgangsregeling voor de tweedehandsmarkt voorzien.

Al deze elementen hebben in een uitgebalanceerde berekeningswijze geresulteerd. Om dit voor de particulieren zo nuttig mogelijk te maken, hebben we een op de smartphone of iPad oplaadbare app gemaakt.

Een gewestelijke ecopremie zoals die in het Waalse Gewest bestaat, geeft, net als de BIV, een prijsprikkel op het ogenblik van de aankoop van het voertuig. De Waalse premie omvat echter enkel het klimaataspect. De luchtverontreiniging, met de hieruit rechtstreeks voortvloeiende effecten op de gezondheid en op het milieu, maakt hier geen deel van uit. Bovendien houden de verschillende uitstootcategorieën geen rekening met de technologische evolutie van de markt.

Om die redenen heeft het Waalse Gewest zijn premie al regelmatig moeten aanpassen. Die premie blijft immers niet betaalbaar. De technologie verbetert. Nieuwe auto's hebben automatisch een lagere uitstoot dan de vorige generatie. Hierdoor komen ze automatisch in een betere klasse terecht. De stimulans om een betere auto te kopen, vervalt naarmate de technologie verbetert. De kostprijs wordt dan, net zoals met de federale premie is gebeurd, onhoudbaar.

Mijns inziens, hebben we met onze vergroende BIV, die met de twee aspecten rekening houdt, een beter instrument in handen. We moeten dit echter de nodige tijd geven om op het gedrag van de consumenten in te werken. Met de computertoepassing, een website die ondertussen al meer dan een miljoen bezoekers heeft gehad en de app, zal deze stap zeker beter worden gezet.

Wat voertuigen met de Euronorm 6 betreft, zal het verschil in de uitstoot van milieuvervuïlende stoffen tussen diesel- en benzinewagens overigens zeer beperkt zijn. Hierdoor zal het aandeel van de CO₂-uitstoot in de toekomst zwaarder wegen.

Volgens mij beschikt Vlaanderen met de in het Vlaams Parlement goedgekeurde BIV over een beter instrument dan de ecopremie.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik dank de minister voor het uitgebreid antwoord. Ik heb deze vraag om uitleg bewust als een vraag om uitleg aan hem en aan minister Schauvliege ingediend om specifiek op het CO₂-probleem te kunnen ingaan. De problematiek is inderdaad een stuk ruimer dan enkel de CO₂-uitstoot, maar ik wil hier specifiek op ingaan. De CO₂-uitstoot is immers een stijgende factor. Het lijkt me noodzakelijk dit eens onder de loep te nemen.

Ik ben niet de enige die dit punt aankaart. Andere agentschappen, die op het vlak van de opwarming van de aarde en het klimaat actief zijn, zien dit ook als een probleem. Dat is de reden waarom ik er een vraag om uitleg over heb gesteld.

We hebben de hervorming van de BIV destijds mee ondersteund. We hebben er echter steeds voor gepleit niet enkel de hervorming van de BIV goed te keuren, maar het totale plaatje te herbekijken. Dat zou beter zijn geweest. Op die manier zouden we met betrekking tot alle parameters nu een beter resultaat hebben gehaald. Ik heb het dus niet enkel over de BIV, maar ook over de jaarlijkse belastingen en dergelijke. Het zou een betere oefening zijn geweest de totaliteit onder de loep te nemen.

We merken een stijging van de CO₂-uitstoot. Het lijkt me belangrijk er in de toekomst werk van te maken na te gaan hoe we dit kunnen verbeteren.

Minister Philippe Muyters: Ik wil even herhalen dat de stijging van de CO₂-uitstoot een gevolg is van een vergelijking met het verkeerde jaar. Omwille van de verdwijning van de federale premie voor de CO₂-uitstoot zijn in 2011 enorm veel dieselwagens gekocht. We moeten dit effect in rekening brengen indien we de stijging willen evalueren. De aankopen zijn in vergelijking met het verleden op basis van de CO₂-uitstoot gewijzigd. Dat levert een verkeerd beeld van de evolutie op.

We kunnen natuurlijk de CO₂-uitstoot als basis van onze keuze hanteren. Indien we dit zouden doen, zouden we echter uit het oog verliezen dat de combinatie met fijn stof en NO_x eigenlijk groter zou zijn. Dat is een keuze die het Vlaams Parlement heeft gemaakt. Het zou contradictorisch zijn ecopremie of ecobonus enkel op de CO₂-uitstoot te baseren. Volgens mij beschikken we momenteel over een geïntegreerde aanpak. Het element van de CO₂-uitstoot zal, onder meer ten gevolge van verdere technologische ontwikkelingen, in de toekomst verder aan bod komen.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat alle parameters in rekening moeten worden gebracht. De minister heeft nu al tweemaal naar de afschaffing van de federale ecopremie verwezen. Net daarom lijkt het me belangrijk dat we destijds de totaliteit van de autofiscaliteit samen hadden moeten bekijken.

De BIV is hervormd. Op bepaalde vlakken heeft dit resultaten opgeleverd, op andere vlakken is dat niet gebeurd. Wat ik hier wil aankaarten, is dat het beter zou zijn geweest de autofiscaliteit in haar geheel te hervormen.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Volgens mij heeft de minister het goed uitgelegd. Het doet me vooral veel plezier dat hij de CO₂-uitstoot niet als een vervuiling wil omschrijven. Ik heb dat altijd al gezegd. CO₂ is niet vuil. Dat zit in pintjes en in limonade. De bubbels in het bier bestaan uit CO₂. Dat is niet giftig en de mensen gaan daar niet van dood.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■